

HVALA SUNCU

I tako, dođosmo do kraja.

Hvala suncu.

Oblaci se nešto naljutili, spajaju se, ali ih sunce svojim sjajem i toplotom rastjera.

Što bi rekao jedan moj stari komšija: "Nuto, što ih razbi."

Naravno, nije on mislio na ovo na šta ja mislim.

Sinoć su Trebinjci igrali "Hrčke".

Da ponovimo gradivo:

N – Ko? Šta? Hrčak.

G – Koga? Čega? Hrčka.

D – Kome? Čemu? Hrčku.

A – Koga? Šta? Hrčka.

V – Hej, oj. Hrčče ili hrčke ili hrčkove...

Odlična predstava.

Po mome mišljenju, najbolja.

Ali, ko sam ja, ko sam ja da ti sudim...

Vjerovatno će nas stručni žiri iznenaditi, jer mi ne vidimo ono što oni vide, a "ljepota je u očima posmatrača".

Kako god.

Večeras je to, meni najnedraže, proglašenje pobjednika.

Kako god.

Danas su učesnici radionica, koje je vodio Senad Milanović, pripremili jednosatnu zabavu.

Njih dvadesetak.

Sjajno.

U jednom trenutku smo svi plakali.

Istinski.

Večeras nema predstave u takmičarskom dijelu.

U čast Festivala (da ne kažem pobjednika) ćemo gledati predstavu "Državni lopov".

Slučajno?

Vidimo se na 54. Fedri.

Hvala našoj sjajnoj publici.

Hvala učesnicima.

Hvala Holivudu, hvala policiji.

Hvala suncu.

SA PREZENTACIJE
RADIONICE

ŽIVOT ČOVJEKA KROZ
RAZLIČITE ŽANROVE

SA PREDSTAVE
"ŽRTVA LJUBAVI"

TEATAR KUNTRATA
SV.FILIP I JAKOV, REPUBLIKA HRVATSKA

SA PREDSTAVE
"SIROTI MALI HRČKI"

GRADSKO
POZORIŠTE
TREBINJE

SA OKRUGLOG STOLA

PREDSTAVA "SIROTI MALI HRČKI"

Senada Milanović, moderatorica Okruglog stola, pozdravila je sve prisutne i pozvala da minutom šutnje odaju počast preminulom bardu bosanskohercegovačkog glumišta, Josipu Pejakoviću, a zatim je predstavila članove ansambla Gradskog pozorišta Trebinje kao redovne goste Festivala od 2006. godine. Prisutne je upoznala sa djelom Gordana Mihića, autora teksta, i sa tekstom koji je nastao šezdesetih godina prošlog vijeka, prvo kao radiodrama. Postavila je pitanje Željku Miloševiću, režiseru predstave, zašto se odlučio za ovaj tekst koji iza komičnog naslova krije ozbiljnu kritiku društva.

Željko Milošević, režiser predstave, odgovorio je da on misli da „sirotih malih hrčaka“ ima svugdje, naglasivši da je generalno čudno vrijeme u kojem živimo i svašta prihvatamo kao normalno. Ponovio je riječi Josipa Pejakovića o tome kako ne možeš skočiti sam u vodu i žaliti se cio život kako si moker. Naglasio je da je svrha pozorišta i svih vrsta umjetnosti pričati o onome što nas boli u društvu, iako oni koji nas bole, nisu gosti u pozorištima i galerijama, ali publika je ta koja treba da primijeti i utiče na promjene. Mišljenja je da se trebaju reći i loše i dobre stvari. Mali ljudi koji su prikazani u predstavi kako nesvjesno izazovu promjene su bezopasni, većina svijeta su mali ljudi, obični, ali u nekim situacijama mogu izazvati velike promjene. Vladari su gradili utvrde za sebe jer su se bojali naroda koji je rušio te utvrde. Rekao je da je trebinjska publika dobro prihvatila predstavu i da po saznanjima koje ima, prepoznaju simboliku teksta i scenografije.

Senada Milanović primjećuje da se kostimi i scenografija mijenjaju sa nivoom vlasti i zanima je zašto su uzeli baš ministarstvo poljoprivrede.

Željko Milošević je rekao da je probavao dosta opcija, ali da se uvijek vraćao tom ministarstvu poljoprivrede jer oni hrane svo čovječanstvo, a toliko su nipodaštavani. Koliko puta smo čuli da kasne poticaji za poljoprivrednike, da su nedostatni, nemaju podrške, čak nije ni IN biti ministar poljoprivrede.

Senada Milanović je postavila pitanje glumcima kako je bilo raditi na ovoj predstavi i šta im je bilo lakše glumiti, male ljude ili visoke funkcionere.

Darko Kurtović, asistent režije i glumac u predstavi, odgovorio je da im se tekst svidio i da im je podjela odmah sjela, radili su bez stresa i bilo kakvog pritiska. Željko nije mogao biti tu svo vrijeme, pa da je on prihvatio da kao asistent režije radi po Željkovim uputama. Što se tiče likova, priželjkivao je samo da ne bude premijer, ostalo sve dolazi u obzir.

Zoran Jakšić, glumac u predstavi, rekao je da je on imao dva lika, a četiri različita stanja, nije siguran šta je zahtjevnije, ali da mu je bio bliži činovnik jer i sam radi u kancelariji.

Strajo Krsmanović je primijetio da je šezdesetih godina ministar poljoprivrede bio Trebinjac. Istaknuo je paralelu između tekstova VACLAVA HAVELA, koji smo gledali jučer, i ovog teksta GORDANA MIHIĆA, i primijetio bliskost apsurd, a sve s ciljem da se provuče ta kritika društva. Dodao je da je u ovom tekstu naglašen apsurd u hijerarhiji vlasti, što je bilo hrabro šezdesetih godina kada nisu baš padale vlade i naglasio da je dragocjenost ovog teksta što je i danas aktuelan.

Dženita Imamović-Omerović, čestitala je na predstavi i svim scenskim sredstvima kojima su se služili, naročito ističe simboliku kutija na stolovima, vjerovatno za mito, koje se povećavaju sa nivoom vlasti i rješenje sa govornicom kao ljubimcem koju bi ona pojačala na neki način.

Aldin Omerović, član stručnog žirija, na početku je čestitao režiseru jer je u predstavi vidio cjelinu, čvrstu strukturu i tačan put pažnje. Dodao je da je apsurd kao posljedica, realizaciji predstave dao karakter. Suština besmisla se vidi najbolje kada načelnik pokušava da nađe smisao u besmislu. Vidi se i suština birokratije koja postoji radi sebe. Dao je savjet za režisera da u ekspoziciji predstave dosadu prikaže nekom radnjom koja se veže za dosadu i koju će publika shvatiti, a ne igranjem dosade na sceni. Pohvalio je scenografiju, izbor muzike i rješenje sa govornicom iz kojih je ostala jasna asocijacija na ovo što danas živimo. Pažnja se daje veličini kutijice, da li se boja cvijeća slaže sa namještajem, kako će se sve predstaviti za govornicom, a suština je nebitna.

Marko Misirača, član stručnog žirija, izrazio je zadovoljstvo da je komad u kome je on glumio kao amater i koji je radio kao diplomsku predstavu, još uvijek aktuelan i da ga režiseri rado biraju. Naglasio je da je alegorija ta koja ovu predstavu čini zanimljivom. Na kraju postavljamo sebi pitanje ko je ovdje lud, mali ljudi ili moćni koji imaju veliki ego, nisu u stanju da objasne bezazlene stvari i radnja ide sve luđe i luđe. Savjetuje režisera da može doraditi predstavu tako što pojačava tempo kako se nivo vlasti gradi. Zaključuje da mali ljudi mogu da promijene nešto.

Vanessa Glodo, članica stručnog žirija, čestita na osmišljenoj predstavi i na detaljima kao što su bijele čarape, cvijeće, dekor kancelarija... Dodaje da joj se jako svidjela govornica na povodcu za pse. Predložila je da se tu doda malo dinamike, da se baš tu govori o najvećem problemu. Trebalo je na kraju da se potuku, ujedu, raščerupaju... Istakla je tri plana koji su se uklapali i dopunjavali i šutnju koja je ovdje imala efekt napetosti.

Senada Milanović se zahvalila prisutnima na posjeti i učešću u svim okruglim stolovima na ovogodišnjoj FEDRI.

**KNJIGA
UTISAKA**

"SIROTI MALI HRČKI"

GRADSKO POZORIŠTE TREBINJE

„Fina komedija“

„Bukvalno su najbolji bili“

„Radije da sam na sahranu otišla“

„Razvalili“

„Zanimljivo, a donekle i interesantno“

„Trebinje broj 1“

„Predobro“

„Zašto umjetna inteligencija“

„Uvijek najbolji-Slavuj ili ševa“

„Ekstra“

„Slay“

„Srednja žalost“

„Top“

„HRČKI!“

RAZGOVOR SA...

ŽELJKO MILOŠEVIĆ REŽISER PREDSTAVE "SIROTI MALI HRČKI"

Posljednja predstava koju smo imali priliku pogledati sinoć u okviru takmičarskog programa 53. Teatarskog festivala BiH FEDRA dolazi nam iz Trebinja. Riječ je o Gradskom pozorištu Trebinje i predstavi "Siroti mali hrčki" u režiji Željka Miloševića. Hrčki, hrci, hrčkovi. Kako se kaže? Šta smo ono još imali? Hrčaci, hrčkovići i tako dalje. I, kako je pravilno?

Pa, kako se vama svidjelo, vi tako govorite... Publika je super reagirala na to. Među publikom je, vjerovatno, bilo i hrčkova, i hrčaraca, i hrčkovića i tako dalje.

Zanimljiva je govornica na sceni koja je i ljubimac. Pričajmo malo o simbolici te govornice.

Pa dobro, ona je, 'ajde da kažem, više simbolična u smislu da je možemo tumačiti na razne načine. Ona jeste nešto što je istureno ispred onoga što se nama zaista dešava. Jedno je što to mi slušamo, što to mi čujemo i vidimo, a drugo je što to doživljavamo i kako se reflektira na nas sve ono što se radi. Čak to ne mora biti vezano samo za politiku. Prosto, živimo neko vrijeme u kojem je ono što kažemo izgubilo svoju stvarnu vrijednost.

Tako da, s te strane, to je jedna simbolika. A druga strana je to što je govornica i ljubimac – prosto, ljubimac. Ona se voli, cijeni, poštuje, jer se preko nje odašilju poruke masama i to se želi na veći broj načina oblikovati jako često. Jedan dan je malo da se priča na tu temu. Puno je toga što živimo. Neko čudno vrijeme, vrijeme ne teatarskog, nego životnog, ne umjetničkog, nego životnog apsurdna. Vrijeme u kojem će vjerovatno nastajati brojna, i već nastaju brojna umjetnička djela u svakom smislu – književnom, likovnom, pa čak i arhitektonskom, ne znam ni ja šta. Pregršt je toga što prihvatamo svjesno kao normalno – ovo prvo nesvjesno, jer prosto živimo i sami primjenjujemo. Još je puno toga što nismo uopće ni dokučili i nemamo svijesti o tome – ni da nam je dato, ni da nam je postalo dio života – našeg života, života naše djece. Mnogo, mnogo čudno vrijeme. Nijedno vrijeme nije bilo idealno, fenomenalno, genijalno, pa sad kao – ovo vrijeme je super. Ne. Mislim da kroz povijest takvo vrijeme nije postojalo. Ali isto tako mislim da ovakvo vrijeme, koliko je meni poznato iz historije, nikad ovako teško nije bilo. Znaite, kad ste u komunikaciji s nekim, koliko god taj neko bio snažan, jak ili tako nešto – ako je živa osoba, ako su živi ljudi, ako je živ problem – imate mogućnost da se s njim nadmećete. Ali ako se borite virtualno protiv svega što nas okružuje, a mi smo već virtualno odavno pobijeđeni, zahvaljujući virtualnom i svemu ostalom, već odavno otuđeni.

Predimo onda na vedrije teme. Ovdje si od početka festivala, imao si priliku gledati većinu predstava. Kako ti se čini ovogodišnja selekcija? Ako napravimo paralelu s prethodnim godinama, kako to rade amateri ove godine?

Mogu reći da je meni ove godine poprilično dobar festival. Jaka konkurencija. Prije svega, imali smo priliku vidjeti različite pristupe pozorištu. Ono što se kaže, od verizma do apsurdna, farse, naših predstava, satire. Mogli smo vidjeti jednu lepezu glumačkih ostvarenja, rediteljskih rješenja, scenografskih, kostimografskih, zanimljivih izbora i upotrebe muzike, svjetla, čak i unošenja drugih žanrova, kao što je lutkarstvo. Bilo mi je jako prijatno na FEDRI. Sjajan festival, sjajni su domaćini. Ne bih nikoga izdvajao. Veliko hvala FEDRI, KSC-u, Bugojnu i Adrijani. I, naravno, onome ko u ovim emisijama stoji iza nas, a to je naš Bato, koji je svima i sa Strujom i Cacijem mnogo pomagao da sve ono što smo imali priliku gledati bude baš kako treba.

Ne znam sad, da li je ovo odjava, ili da i ja kažem koju pametnu... Ostalo je, dakle, još par sati da saznamo pobjednike i da se spusti zavjesa na 53. izdanje FEDRE.

53. TEATARSKI FESTIVAL BIH
FEDRA
2025.

PREDSTAVLJAMO GLUMCA VEČERI

**VLADIMIR
SAMARDŽIĆ**
PREDSTAVA
"SIROTI MALI HRČKI"

Kada vas bugojanski žiri publike proglasi glumcem večeri, to zasigurno imponuje? Kakve su Vaše impresije vezane za ovu nagradu.

Drago mi je da je bugojanska publika prepoznala moju kreaciju. U svakom slučaju, moram istaći da je ova moja kreacija plod timskog rada, igre koja je uvijek kolektivni čin u kojem imate tu pozitivnu razmjenu energije sa drugim kolegama na sceni. Možda je moja sreća ta da je moja uloga manja pa sam energiju mogao da sažmem u tu svoju kreaciju, za razliku od kolega koji su imali više zadataka na sceni.

Gledajući predstavu, ne možemo se oteti utisku da ste svi uživali radeći ovaj komad, opište nam malo taj proces i atmosferu tokom rada na predstavi.

Zaista, bilo je zadovoljstvo raditi ovu predstavu. U krajnjoj liniji, uvijek je zadovoljstvo raditi novu predstavu. Mi smo nekako na prvu prihvatili ovaj tekst. Svaka proba je bila ispunjena pozitivnom energijom koja je iz probe u probu samo rasla. Sve je nekako išlo bez problema i baš smo imali taj osjećaj igre prilikom stvaranja predstave. Sam proces je trajao neka dva mjeseca.

Šta je Vas privuklo teatru?

Ja sam se počeo baviti pozorištem još dok sam bio gimnazijalac. Poslije sam imao poprilično dugu pauzu, ali, pošto ta ljubav prema pozorištu nikada nije bila ugašena, bilo je samo pitanje vremena kada ću mu se vratiti. Tako da, unazad četiri godine aktivno učestvujem u svim projektima Gradskog pozorišta Trebinje.

Sinoć ste predstavu igrali i u Donjem Vakufu, kako je predstava prihvaćena?

Zaista je bilo lijepo, publika je sjajno prihvatila predstavu i mi smo se dobro osjećali dok smo igrali.

Kakvo je vaše mišljenje o našem Festivalu?

Zadovoljstvo je učestvovati na vašem Festivalu. Ono što želim istaći je ta ogromna važnost ovog Festivala za pozorišni život, za opstanak pozorišta. Svaki put je uživanje doći u Bugojno, osjetiti radost susreta sa dragim ljudima koji se sa uživanjem i radošću bave pozorištem.

FEDSIKON

Ime i prezime: Bojan Ninković

Mjesto iz kojeg dolazite: Trebinje

Da možete birati bilo koje vrijeme u kojem biste živjeli – prošlost, sadašnjost ili budućnost – šta biste izabrali i zašto?

Sadašnjost, ali su bitni i prošlost i budućnost, jer iz prošlosti učimo (posebno na greškama), a stremimo da od sadašnjosti načnimo bolju budućnost.

Koliko godina ste u teatru i sjećate li se prve uloge?

U teatru sam šest divnih godina i naravno da se sjećam prve uloge, a to je gospodar u predstavi „Jedan sluga, dva gospodara“.

Kada biste emociju mogli glumiti do savršenstva, koju biste izabrali i zašto?

Komediju, jer uvijek želim da nasmijem i zabavim ljude.

Da li je improvizacija talent, vještina ili nužda i koliko je zapravo koristite?

Svega pomalo i nekada je potrebna.

Šta biste poručili sebi na početku pozorišnog puta?

Dječaće, odakle ti na daskama koje život znače. :)

53. TEATARSKI FESTIVAL BIH
FEDRA
2025.

VEČERAS
Pozorišna
dvorana
20,00 sati

**PRATEĆI
PROGRAM**

Studio Teatar Zenica
DRŽAVNI LOPOV
(Autor teksta: Fadil Hadžić)

Režija: Kolektiv

Igraju:

Nusmir Muharemović
Irfan Kasumović
Mirza Mušija

O PREDSTAVI:

Komedija „Državni lopov” je jedna od najstarijih živih predstava u Bosni i Hercegovini, a premijerno izvođenje imala je 2005. godine u Centru za kulturu Zavidovići. U toj početnoj glumačkoj postavi igrali su: Nusmir Muharemović, Irfan Kasumović i Adem Smailhodžić.

Predstava počinje kada se Kikiju, ljubavnom varalici, u ćeliji pridružuje Marko, “državni lopov”, koji, čak i u zatvoru, ima povlašten status. Kiki, ljubavni varalica, u zatvoru je završio zbog lažnih obećanja. Naime, on je sedamnaest puta obećao da će se ženiti sa sedamnaest različitih žena. Na kraju je zbog jedne od njih i završio u zatvoru. Marko, “državni lopov”, je pronevjerio državni novac, ali će vjerovatno vrlo brzo biti pušten, jer se pronašla neka „rupa” u zakonu. Njihov međusobni sukob upotpunjuje zatvorski čuvar Jozo, koji, iako nema završenu osnovnu školu, želi da napreduje.

Komedija „Državni lopov” spada u red najizvođenijih živih predstava u Bosni i Hercegovini, a istu je pogledalo preko sto hiljada ljudi, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u regionu.

7. DAN FESTIVALA

7. DAN FESTIVALA

OBAZIRANJA

FEDRO: (pjevuši) Ako nekada poželiš, da me vidiš...

FEDRINICA: (zblahnuto ga pogleda) Šta ti je, jesi dobro?

FEDRO: (pjevuši) Noćas mi se s tobom ljubi, noćas mi se s tobom spava..

FEDRINICA: (još malo zblahnutije) Halooo, halooo, jesi li dostupan?

FEDRO: (trznu se, uozbilji se) Prestat ću da vjerujem u ljubav...

FEDRINICA: (prkosno odmahnu glavom) Nije meni žao, nije meni žao što u kolu druge igraju...

FEDRO: (upire prstom k njoj) Prvi poljubac davno zaboravljen...

FEDRINICA: (s osmijehom, sebi u njedra) Poludio, sto posto otišao.

FEDRO: (poskoči) Čuo sam te, čuo sam te.

FEDRINICA: (slegnu ramenima) Ništa ti ne vrijedi to.

FEDRO: (ravnodušno) Ti si mi u krvi...

FEDRINICA: (još ravnodušnije) Eto, sad žemo se opet vratiti u kolotečinu, hrčku moj.

FEDRO: (nasloni se na sećiji) Ne kaže se hrčku, nego hrčče moj.

FEDRINICA: (spusti ruke u krilo) E, moj hrčake, život teče, život brzo prolazi...

FEDRO: (prebaci desnu nogu preko lijeve) Očito je da smo, to jest, da si preskočila izvjesno gradivo iz jezika.

FEDRINICA: (nage se prema njemu) Može li bolest biti opravdanje?

FEDRO: (nasloni desnu ruku na desnu nogu) Sve ti je oprošteno.

FEDRINICA: (zabaci kosu) Čemu dugujem takav opraštajuži odnos upućen ka mojoj osobnosti?

FEDRO: (vрати se u prvobitni položaj) Večeras je opraštajuća festivalska noć u kojoj će stručni žiri, poslije zasjedajućeg posljednjeg razgovarajućeg sastanka, pravodobitno izvijestiti gledajuću publiku o ostvarujućim uspjesima.

FEDRINICA: (mazno) Ma, ko mi se to raspilavio, da ne kažem vulgarno pripadajuću riječ.

FEDRO: (skoči sa sećije) Ne donosi jesen mome proljeću.

FEDRINICA: (glumeći uplašenost) Laku noć, svirači, već godina dana, evo, kako bona ležim sada...

REDAKCIJA BILTENA

Nedžad Milanović, urednik

Ermina Musić, tehnička urednica

Suad Velagić

Ajla Sušić

Adin Kurbegović

Senada Milanović

Mirza Bušatlić

Edin Ćatić Bato

SELEKTOR:

Vahid Duraković

STRUČNI ŽIRI:

Aldin Omerović

Marko Misirača

Vanesa Glođo

MODERATORICA OKRUGLIH

STOLOVA:

Senada Milanović

ORGANIZACIONI ODBOR:

Mirza Idrizović

Vahid Duraković

Senada Milanović

Nedžad Milanović

Suad Velagić

Edin Ćatić Bato

Ermina Musić

Antonio Džolan

Tidža Čaušević

Elma Idrizović

ŽIRI PUBLIKE:

Amir Nuhić

Irhad Topčić

Edin Korjenić

Sead Karadža

Senad Jusić Čupo

Dunja Boburov

Emina Hozić

Munevera Bešliagić

Belma Šabić

Ružica Miličević

DIREKTOR FESTIVALA: Mirza

Idrizović

ORGANIZATOR KULTURNIH

AKTIVNOSTI: Vahid Duraković

PR FESTIVALA: Mirza Bušatlić

REDAKCIJA BILTENA:

Nedžad Milanović, urednik

Ermina Musić, tehnička urednica

Suad Velagić

Ajla Sušić

Adin Kurbegović

DIGITALNI DIZAJN FESTIVALA:

Edin Ćatić Bato

TEHNIČKA EKIPA:

Senad Imamović Struja

Edin Ćatić Bato

Jusuf Hozić Caci

Mahmut Ždralović

DIZAJN PLAKATA I NASLOVNICE

KATALOGA: Tidža Čaušević

UREDNIK INTERNET STRANICE:

Edin Ćatić Bato

VOLONTERI:

Adem Ugarak (koordinator), Amna

Duradbegović, Amar Nurkić, Ajna

Ždralović, Naida Bušatlić, Una Ugarak,

Nedim Ćefo, Hana Tiro, Ela Jusufbašić,

Amina Alispahić, Emrah Bušatlić,

Abdusalam Hozić, Hana Malkić, Arijan

Duradbegović, Lana Marijanac, Lejla

Ahmetović

